

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.39.514/2020/4.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala

Cím1

Az alperes képviselője: alperesi képviselő

A per tárgya: kizárási indítványt elutasító - BP/0502/1340/6/2019. számú - közigazgatási végzés jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 5. szám alatt

A fellebbezéssel támadott határozat: a Győri Törvényszék 2020. június 5. napján hozott 11.K.700.148/2020/4. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása iránti kérelme benyújtásával egyidőben kérte Budapest Főváros Kormányhivatala és kerületi hivatalainak kizárását az ügy elintézéséből. Az alperes a 2019. augusztus 16. napján kelt BP/0502/1340/6/2019. számú végzésében a Budapest Főváros Kormányhivatala XI. Kerületi Hivatala, mint szociális hatáskörben eljáró elsőfokú hatóság ellen benyújtott kizárási kérelmet elutasította. Végzésében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 114. §-ára figyelemmel tájékoztatást adott arról, hogy annak bírósági felülvizsgálata kezdeményezhető a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett keresetlevélben.

[2] A felperes keresetlevelet nyújtott be az alperesi végzés jogszerűségének vizsgálatára, kérte annak megsemmisítését, illetve hatályon kívül helyezését és az alperes nevében eljáró azonos hatáskörű hatóság új végzés meghozatalára kötelezését. Személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett. Az eljárásból a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárását kérte.

[3] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását és felperes perköltségekben marasztalását kérte. Előadta, hogy a felperes szociális ellátása ügyére vonatkozóan nem terjesztett elő olyan konkrét bizonyítékot, amely az elsőfokú hatóság elfogultságát tanúsíthatná.

[4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt indult perben a Fővárosi Törvényszék 2019. november 26. napján kelt 9.Kkk.671.649/2019/2. számú kijelölő végzése folytán a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, illetve az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény alapján 2020. április 1. napján bekövetkezett hatásköri változás miatt a Győri Törvényszék járt el.

Az elsőfokú bíróság végzése

[5] A Győri Törvényszék a 2020. június 5. napján kelt 11.K.700.148/2020/4. számú végzésében az eljárást a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette, mivel a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye.

[6] Végzésének indokolásában az Ákr. 112. §-ában, 114. § (1) bekezdésében, valamint 116. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján kifejtette, hogy a kizárási kérelmet elutasító végzéssel szemben önálló fellebbezésnek nincs helye, önállóan közigazgatási pernek pedig csak az Ákr.-ben meghatározott esetekben van helye. Megállapította, hogy a felperes által keresettel támadott végzés önálló jogorvoslattal nem támadható, a téves jogorvoslati tájékoztatás pedig nem nyitja meg a jogorvoslat lehetőségét. Rögzítette, hogy a kizárási kérelmet elutasító végzést a felperes kereseti kérelemmel nem támadhatta, azonban a keresetlevél visszautasításáról a bíróság annak beérkezését követően nem intézkedett, ezért az eljárási akadályra figyelemmel az eljárást a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.

[7] A végzés indokolásában rögzítette, hogy a bíróság (azaz a Győri Törvényszék) kizárására vonatkozó hivatkozásokat mellőzte, mivel a felperes nem terjesztett elő a Kp. 10. § (5) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp-) 15. §-a szerinti kizárási indítványt.

[8] Az elsőfokú bíróság a végzésében a felperes részére költségmentességet a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 11. § c) pontja alapján nem engedélyezett.

A fellebbezés és az észrevétel

[9] A felperes fellebbezésében kérte elsődlegesen az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését és más, azonos hatáskörű - a Fővárosi Törvényszéken, a Budapest Környéki Törvényszéken és a Miskolci Törvényszéken kívüli - eljáró bíróság általi új határozathozatal elrendelését, másodlagosan az elsőfokú végzés megváltoztatását és az eljárás megszüntetésének a mellőzését. Hivatkozott arra, hogy a Fővárosi Törvényszék a kizárási indítványt semmibe véve jelölte ki az elsőfokú bíróságot. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul hivatkozott a kizárási indítvány előterjesztésének hiányára. A Fővárosi Törvényszék kijelölés tárgyában hozott végzésének a felülvizsgálatát a Pp. 17. § (2) bekezdésére és a Kp. 108. § (2) bekezdésére figyelemmel kérte. Indítványozta - jelen eljárás felfüggesztése mellett - jogegységi eljárás lefolytatását, az Ákr. 24. § (4) bekezdése alapján az eljáró hatóság kizárása tárgyában hozott felügyeleti szervei döntések Ákr. 121. § (4) bekezdése szerinti közigazgatási perbeli megtámadhatóságának megengedhetősége kérdésében.

[10] Fellebbezésében állította, hogy annak elbírálásából a Kúrián dr. Tóth Kincső és tanácsának tagjai, illetve a Fővárosi Törvényszékről, a Budapest Környéki Törvényszékről, illetve ezek jogelődjeitől kirendelt bírák elfoglaltság miatt kizártak. Hivatkozott a Kp. 10. §-ában foglaltakra. Állította, hogy a Fővárosi Törvényszék a kizárási indítványt semmibe véve jelölte ki az elsőfokú bíróságot, s a kijelölés során jogszerűtlenül járt el, mivel a kijelölés tárgyában hozott végzés kézbesítését a felperes részére elmulasztotta, így e végzés nem emelkedett jogerőre, ezáltal ahhoz és abból adódóan az elsőfokú bíróság valamennyi eljárási cselekményéhez joghatás nem fűződhet. Előadta továbbá, hogy a Fővárosi Törvényszék a

kijelöléskor ismeretében volt annak, hogy kérte a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárását.

[11] Az eljárás megszüntetéséről hozott végzés álláspontja szerint érdemben nem megalapozott, mivel az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel ugyan az Ákr. anyagi jogi rendelkezéseit, azonban döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta, hogy az Ákr. 24. § (4) bekezdése szerint a kizárásról a felügyeleti szerv dönt, így az felügyeleti eljárásban hozott döntés. Az Ákr. 113. § (2) bekezdése szerint a felügyeleti eljárás egy általános formától eltérő jogorvoslati eljárás, amelyre az Ákr. 121. § (4) bekezdése vonatkozik, miszerint a felügyeleti eljárásban hozott döntés ellen közigazgatási per indítható.

[12] Álláspontja szerint keresete összességében megfelelt a jogszabályi követelményeknek és érdemi elbírálásra alkalmas, ezért a keresetlevél visszautasítás ellentétes a Kúria joggyakorlatával, és jogszabálysértő, nem egyeztethető össze a Pp. 177. §-ában foglaltakkal.

[13] Hangsúlyozta, hogy a felügyeleti szerv által a kizárás tárgyában hozott döntés az Ákr. 112. §-ához, 114. § (1) bekezdéséhez, valamint 116. § (3) bekezdéséhez képest speciálisnak tekinthető, ezért közigazgatási perrel önállóan megtámadható.

[14] Az alperes a fellebbezésre vonatkozó észrevételt nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A fellebbezés - az alábbiak szerint - alaptalan.

[16] A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés keretei között bírálta felül.

[17] A Kúria kiemeli, hogy a felperes által a fellebbezésben előterjesztett kizárás iránti kérelmet a Kúria a Kpk.III.39.777/2020/2. számú végzésével elutasította, megállapítva, hogy a jelen bírói tanács tagjaira nézve kizárási ok nem áll fenn.

[18] A Fővárosi Törvényszék kijelölő határozatának jogszerűségét vitató felperesi érvek kapcsán a Kúria rámutat arra, hogy jelen fellebbezési eljárás tárgyát a Győri Törvényszék 11.K.700.148/2020/4. számú, az eljárás megszüntetéséről szóló végzése képezi, ezért a fellebbezés keretében nem vizsgálható a Fővárosi Törvényszék kijelölés tárgyában hozott végzése, illetve annak kézbesítése.

[19] Az eljárás megszüntetése kapcsán tett felperesi okfejtésre figyelemmel a Kúria megvizsgálta, hogy a kizárás tárgyában hozott végzés tekintetében önálló perindítási jogot az eljárásjogi szabályok biztosítanak-e. Ezzel összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, hogy a felperes felügyeleti eljárás szabályaira alapított előadása az Ákr. 24. § (4) bekezdésében és

121. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezések téves értelmezésén alapul, ezáltal nem támasztja alá az elsőfokú végzés jogszabálysértő voltát. Az Ákr. 24. § (4) bekezdése szerint „Ha a kizárási ok a hatósággal szemben merül fel, az ügyben - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a felügyeleti szerv vezetője által kijelölt másik azonos hatáskörű hatóság jár el.”. Az Ákr. 121. § (4) bekezdése értelmében „A felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg.”. Az Ákr. 24. § (4) bekezdése szerinti esetben valóban a felügyeleti szerv vezetője jár el, azonban döntése - a felperes álláspontjával szemben - nem „felügyeleti eljárásban” hozott döntés, hanem egyéb felügyeleti döntés. Az Ákr. 24. § (4) bekezdésében szabályozott kijelölés során nem feltétel, hogy az ügyben hozott végleges döntés ellen felügyeleti eljárás induljon, míg az Ákr. 121. § (1) bekezdése b) pontja szerinti felügyeleti jogkör gyakorlása az Ákr. 121. § (2) bekezdése értelmében feltételez egy végleges hatósági döntést, amelyet - ha jogszabályt sért - a felügyeleti szerv legfeljebb egy ízben azt megváltoztatja vagy megsemmisíti, és szükség esetén a döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja. Az Ákr. 121. § (4) bekezdése a felügyeleti eljárásban hozott döntésre vonatkozik, azonban a kizárás tárgyában felügyeleti szerv vezetője által hozott döntésre - mivel az nem az Ákr. 121. § (2) bekezdése szerinti felügyeleti eljárásban hozott döntés, hanem egyéb felügyeleti döntés - nem terjed ki.

[20] A kizárás iránti kérelem elbírálására az Ákr. 24. §-a valóban tartalmaz speciális, az ügy elfogulatlan intézéséhez fűződő érdek biztosítékát képező eljárási szabályokat, azonban az a specialitás, hogy az intézményi kizárási okot a felügyeleti szervnek kell bejelenteni és a kizárási eljárást is a felügyeleti szerv folytatja le, nem eredményez felügyeleti eljárásban hozott döntést. Felügyeleti eljárásban hozott döntés hiányában pedig nem foghatott helyt a felperes arra alapított érvelése, miszerint a végzésekre vonatkozó általános szabályt megelőzve speciális szabályként fennáll a felügyeleti eljárásban hozott döntés elleni közigazgatási per indításának a lehetősége.

[21] A fentiekre figyelemmel a végzésekre vonatkozó szabályok az irányadók, amelyek alapján az elsőfokú bíróság a végzésében helytállóan rögzítette, hogy az Ákr. 112. §-a, 114. § (1) bekezdése és 116. § (3) bekezdése alapján az alperes által hozott végzés az alapeljárás során hozott olyan járulékos végzés, amely önállóan nem támadható. A Kúria hangsúlyozza, hogy a jogorvoslati jog nem a közigazgatási döntés jogorvoslati tájékoztatásából, hanem a törvényi rendelkezésből fakad, ezáltal az alperesi végzésben közölt téves jogorvoslati tájékoztatást nem keletkeztet törvényes lehetőséget közigazgatási per megindítására.

[22] A Kúria rámutat arra, hogy a felperes a fellebbezésében alaptalanul állította a keresetlevél érdemi elbírálásra alkalmas voltát, mivel keresettel támadható közigazgatási döntés hiányában benyújtott keresetlevél érdemi elbírálását a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja kizárja, ezáltal az abban foglaltakat a bíróság érdemben nem vizsgálhatja, így a keresetlevél visszautasításának hiányában a pergátló akadályra figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontját és jogszerűen rendelkezett az eljárás megszüntetéséről. Ettől eltérő rendelkezést a felperes által a fellebbezésben hivatkozott Pp. 177. §-a sem tartalmaz.

[23] A felperes jogegységi eljárás lefolytatására irányuló indítványa tárgyában a Kúria megjegyzi, hogy a jogegységi eljárásnak a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényben (Bszi.) rögzített feltételei nem állnak fenn, így az eljárás felfüggesztése sem indokolt. A kizárás iránti kérelemről hozott közigazgatási végzés

megtámadhatósága tekintetében a felperes eltérő kúriai joggyakorlatra nem hivatkozott, ezzel szemben tény, hogy azonos jogkérdésben a Kúria másik tanácsa (Kpkf.VI.39.556/2020/2.) ugyanarra a következtetésre jutott, hogy e végzés önállóan nem támadható meg.

[24] A felperes azon hivatkozása, hogy kizárási indítványt jelen perben is előterjesztett, nem támasztja alá az elsőfokú végzés jogszabálysértő voltát, mivel az elsőfokú bíróság indokát adta annak, hogy a kizárással kapcsolatos hivatkozásokat miért mellőzte ([7] pont), a fellebbezésen pedig a felperes nem igazolta olyan tények, körülmények fennállását, amelyek az elsőfokú bíróság kizárását megalapozhatták volna.

[25] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 114. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján helybenhagyta.

Záró rész

[26] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A fellebbezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[28] Az alperes fellebbezésre észrevételt nem tett, ezáltal a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, így a Kúriának arról rendelkeznie nem kellett.

[29] A Kúria végzése ellen a fellebbezést a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Budapest, 2020. november 5.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. előadó bíró,
s.k. bíró

Ságiné dr. Márkus Anett

A kiadmány hitelül:

tisztviselő